

«ТЕЗ ЁРДАМ»
КЕРАКМИ? «ТИББИЁТ
ПОСБОНЛАРИ»ГА
МУРОЖААТ
ҚИЛИНГ!

«ИССИҚ ЎРИНДА
ЁТАВЕРМАЙ, БИР
ИНСОННИНГ КОРИ-
ГА ЯРАНГ!»

ҲАР КИШИНИНГ
ЎЗ ХИКОЯСИ
БОР

ИНСОФ.
ИМОН.
ИНСОН

КУЧЛИ ДАВЛАТДАН – КУЧЛИ ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ САРИ

ЖАМИЯТ

№ 8 (644)
2019 йил
1 март,
жума

Ижтимоий-сиёсий газета

2006 йил 31 августдан чоп этила бошлаган

www.jamiyatgzt.uz

jamiyat@umail.uz

2-с.

3-с.

6-с.

2-с.

ЎН САККИЗИНЧИ КОДЕКС –
БЕШТАСИ БИТТАДА

ЭНГ ОЛИЙ
МЕЗОН

БУГУНГИ ЯПОНИЯ:
ТАЖРИБА,
АМАЛИЁТ ВА ТАҲЛИЛ

«ХИСОБИНИ БИЛМАГАН
ҲАМЁНИДАН АҶРИМАР»

КИСҚА САТРЛАРДА ЎҚИНГ!

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари, олиб борилаётган ислоҳотлар жараёни, ийрик лойиҳалар билан танишиш ва халқ билан мулоқот қилиш мақсадида 2019 йил 28 февраль куни Наманган вилоятига ташриф буюрди.

Бугун кунга қадар парламент томонидан 900 дан ортиқ қонун қабул қилингандар бўлса, уларнинг 17 таси кодексидир. Олий Мажлис Сенатининг кечак ўз ишини бошлаган ялпи мажлисида 18-кодекс, яъни Ўзбекистон Республикасининг Сайлов кодекси маъқулланди.

Ушбу кодекс ҳозирда амалда бўлган «Ўзбекистон Республикаси Президент сайлови тўғрисида», «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида», «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида», «Фуқаролар сайлов ҳукуқларининг кафолатлари тўғрисида», «Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисида»ги қонунларнинг ўрнига амал қиласди. Мазкур бешта қонунда мавжуд 10 та моддага айрим тақорлашлар бартараф этилган ҳолда 101 та моддага жамланди. Бу фуқароларга қуайлик яратади, барча сайлов жараёнала битта кодексдан фойдаланилади.

Нимаси янгилик?

Кодекснинг янгилиги сайловга оид қонунларнинг фақаттинга жамланганди эмас. Унда ушбу тизими янада демократлаштиришга доир ўндан ортиқ ўта муҳим янгиликлар ҳам жорий этилмоқда.

Масалан, Қонунчилик палатасида депутатлик ўринлари учун Ўзбекистон Экологик ҳаракати вакилларига квота ажратиш институти чиқариб ташланмоқда. Бунда қўйи палатада амалдаги депутатлик ўринлари (150 ўрин) сақлаб қолидан. Ушбу масала доимо сайловларни кузатувчи ва унга баҳо берувчи халқаро ташкилотларнинг эътирозига сабаб бўлар эди. Чунки халқаро сайлов стандартларида, икки палатали парламентда унинг њеч бўймаса, битта палатаси юз фоиз умумхалқ сайловлари асосида шаклланши лозим, деган норма мавжуд. Демак, бу янгилик Сайлов кодексининг халқаро мезонларга мослигини таъминлайди.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан халқ депутатлари ташланади.

татлари туман (шаҳар) Кенгашларига номзод кўрсатиш тартиби бекор қилинмоқда. Ҳозирга қадар халқ депутатлари туман ва шаҳар Кенгашлари депутатлигига ўзини ўзи бошқариш органлари ҳам номзод кўрсатиш ҳукуқига эга эди. Бундан кейин барча вакиллик органларига фақаттинга сиёсий партиялар томонидан номзод кўрсатиш амалиёти кенгайтирилди.

Мутлақо янги амалиёт

Сайловчиларнинг ягона электрон рўйхати шакллантирилади. Натижада уларнинг аниқ ҳисоби юритилади. Сайловчилар рўйхатига кирмай қолганда юзага келадиган сарсонгарчиликларнинг олди олинади. Масалан, фуқаронинг доимий ёки вақтнинг яшаш ўзгартарсанда ҳам уларни электрон рўйхатдан тезда тошиш ва расмийлаштириш имкони юзага келади.

Муддатидан илгари овоз бериш ва сайлов куни овоз бериш учун ягона сайлов бюллетенини жорий этиш асосида «сайлов варажаси» тушунчasi чиқариб ташланади. Бу «сайлов бюллетени» ва «сайлов варажаси» каби тушунчаларнинг талқин этишдаги баъзи янгилишишларнинг олдини олади.

Низомдан қонунга

Илгари Марказий сайлов комиссияси қарор билан тасдиқланган Олий Мажлис Сенати азольарини сайлан тартиби тўғрисидаги низомни бекор қилиб, бу масалани қонун даражасида белгиламиёт жорий этилмоқда. Ҳозирга қадар Сенат азольарни, аввало, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига депутат сифатида

ЎН САККИЗИНЧИ КОДЕКС – БЕШТАСИ БИТТАДА

Қонун асосида сайланниб, Сенатга Низом асосида сайланган. Бу турли норозиликларни келтириб чиқараётган эди.

Чеклов бекор қилинмоқда

Ижтимоий ҳаёти катта бўлмаган ва унча оғир бўлмаган жиноятларни содир этган шахсларнинг сайловиши шигтирек этишини чекловчи нормалар чиқариб ташлантири. Ҳозирга қунда бундай тоифадаги маҳмурлар сони 2300 нафарни ташкил этмоқда. Бу орқали кўпроқ эҳтиётсизлик натижасида жиноят содир этган шахсларнинг сиёсий ҳукуқтарини таъминлаш назарда тутилган.

Ишончли вакил ортади

Халқ депутатлари вилоят Кенгаши депутатларига номзодларнинг ишончли вакилларни сонини 3 нафардан 5 кишинга кўйтириши кўзда тутилмоқда.

Бундан ташқари, номзодлар ишончли вакилларнинг Ўзбекистон Республикасидаги сафар харажатларини сайловий тўқизаш учун ажратилган маблағлар ҳисобидан тўланиши тартиби белгиланмоқда. Айни жиҳат сайловлорни ташвиқоти самарали ташкил этилишига ижобий таъсир кўрсатади.

+, /, X – бирини танлайсиз

Сиёсий партиялар томонидан имзо йигиш жараёнида сайловчиларнинг бир ёки бир нечта номзодларни ёхуд партияларни кўйлаб-куватлаб имзо кўйиши мумкинлиги белгиланмоқда. Шунингдек, овоз бериш жараёнида сайловчиларга бир нечта белгилардан (+, /, X) бирини кўйиш имконияти берилади.

Бу ҳали ҳаммаси эмас

Сайлов участкасида овозларни санашибаётномасининг нусхасини дарҳол жойлаштириши тартиби ҳам акс этмоқда. Овоз бериши тутагидан кейин участка сайлов комиссияси томонидан амалга ошириладиган ҳаракатлар (овоzlарни санашибаётномасини) унутаслики керак.

«ҲИСОБИНИ БИЛМАГАН ҲАМЁНИДАН АЙРИЛАР»

ҳамюртимиз турли даражадаги тан жароҳати олган.

Шу ўринда маст ҳолда рулга ўтигромоччи бўлган ҳайдовчиларимизга масаланинг бошқариб бир томонини ҳам эслатиб ўтмоқчимиз. Сиз сарҳуҳ ҳолда транспорт бошқариб ЙПХ ходимининг кўлига тушнингиз. Аниқроғи, қонун олдида жавоб беринингизга тўғри келиб қолди. Ҳўш, бунда қонун қандай жазо чораларини кўзда тутади? Мъамурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексда «Ҳайдовчиларни транспорт воситаларини алкоголли ичимликтан, гиёхванд мозда таъсиридан ёки ўзгача тарзда маст ҳолда бошқариши — транспорт воситасини бошқариши ҳукуқидан бир йилу ойдан уч йилгача муддатга маҳрум этилиб, энг кам иш ҳақининг йигирма беш баравари миқдорида жарима солинишига сабаб бўлади.

Худди шундай ҳукуқбузарлик транспорт воситаларини бошқариши ҳукуқи бўлмаган шахс томонидан содир этилган бўлса энг кам иш ҳақининг қирқ баравари миқдорида жарима ёки 15 сутка муддатга маъмурий ҳамоққа олинишига сабаб бўлади, деб белгилаб кўйилган.

Ҳозирги кунда республикамизда энг кам иш ҳақи 202 минг 730 сўмлиги ҳисобга олинса, Мъамурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 131-моддаси 1-қисмига асосан маст ҳолда транспорт бошқарган ҳайдовчига нисбатан жарима миқдори 5 миллион сўмдан ортиқи ташкил этиди. Шунча пулни жаримага тўлгандан кўра оила, фарзандлар келажаги учун сарфлашга не етсинг? «Ҳисобини билмаган ҳамёнидан айрилар», деганидек ҳулоса қилиш ҳар бир ҳайдовчининг ўзига болглиқ.

Азизхон МУРОДОВ,
ИИВ ЙХХ Бош бошқармаси
Матбуот хизмати инспектори

Қорақалпоғистон Республикаси худудида жорий йилнинг ўтган даврида содир этилган жами жиноятлар ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 19,8 фоизга камайди.

Халқ дарду ташвиши асосий үринде күрилаёт-
гани, оддий одамлар ҳәтенин яхшилаш ниятида
туну күн тинмасдан амалга оширилаётган бугун-
ги ислоҳотлар Соҳибининг саъй-ҳаракатлари за-
мирида буюкларга хос ЭЗГУЛИК мужассам, де-
сак асло муболага эмас.

ЭНГ ОЛӢЙ МЕЗОН

Нега?

Чунки Президентимиз Шавкат Мирзиёев халқимизни яхши күради. Шу меҳр боис йиллар давомида юрагида ийғилиб қолган дардини сайловлар арафасида очиқ-ошқора тўкиб солди. «Халқ давлат идораларига эмас, балки давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак», деди. Бу фикр хаммазни беҳзад хурсанд қилди. Ахир, бирор раҳбарнинг олдига кириш, қабулида бўлиши жуда азобга айланган, бир амаллаб кирганда ҳам муаммосига ечим тоғмаганлар Шавкат Мирзиёевнинг са-
мими фикрларидан кўч олди, уйгонди. Онг, фикр ўзгарди, бефарқлик, лоқайдлик каби иллатларга ботганимизни билб қолдик. Дастлаб Президент Виртуал қабулхонаси, сўнг Халқ қабулхонали-
ри неча-неча ҳаморларимизнинг мурожаати билан тўлиб тошиди. Минглаб муаммоларга осонинга ечим тоғилга-
нидан қувонгандарларнинг саногига стиб бўйл қолди. Кимлардир мурожаати ҳал қилинмаса ҳам дардини эшитувчи борлигидан севинди. Қанчадан-қанча дардмандлар шифо топди, не-не дилларга завку шавк инди. Уйсиз, жойсиз,
бошанасиз одамлар Ватанли, яъни манзилли бўлди. Буларнинг барни «Ин-
сонларнинг дарду ташвишларини ўйлаб яшаш — одамийликнинг энг олий мезони-
лири», деган улуғ мақсаднинг амалдаги самарасиди.

Дўстларимиз кўпайди

Кўз олдингизга келтиринг: девор-дар-
миёй қўшининг бору, аммо у билан
йиллар давомида кўришмайсиз, гаплаш-
майсиз. Сабаби маҳум: қўшини арлангиз-
ни хом ўрмаган, сизнинг ҳам унга хусу-
матнинг ийӯ. Шундай пайтда узоқдаги қариндошнинг ёки бирор танишининг мөхмон бўлиб келди-ю, гапдан гази чиқиб,
ҳамсояларнинг ҳақида сўради. Тайинли жавоб ийӯ. Мөхмон эса ноаҳиллик, оқи-
батсизлик, меҳру муруватсизлик ҳеч қа-
лон инсонга наф келтирмаслиги ҳақида-
ни пандари билан сизнинг сукунtingизни бузади. Сиз унинг бу насиҳатлари олдилда уялиб қоласиз, ич-ичдан унинг ҳақ экан-
нини англайсиз.

Чин, биз йиллардирки, қошу кўз-
дек яқин ана шундай қўшиларимиз билан димоқ-фироқда юрдик. Гоҳ ўзимизни улардан баланд қўйлик, гоҳида уларни унутдик. «Узоқдаги буғдойдан яқиндаги сомон афзали-
лигини ёсан да чиқардик. Энди ҳам-
маси орта қолди. Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг ташаббуси ва ШАҲС сифатида қарашлари ўла-
роқ, биз дунёга юзлашиб учун, ав-
вало, қўшилар билан муносабатларни мустахкамладик. Тикланлар, зирхлар олиб ташланди. Симли тў-
сиқлар ўрнини қардошлик, дўстлик, биродарлик ҳақида нақллар тўлдириди. Бундан нафақат биз, балки қўни мамлакатлар аҳолиси ҳам беҳад таъсирандиди. Кўп йиллар даво-
мида борди-келдиси йўқолган одамлар бир-бирининг бағрига талпинди.

Ҳадик йўқолди

Давлатимиз раҳбарининг ҳар бир сўзи ибрат бўлиб қалбларимизга мурланмоқда. Бирори менсимиайдиган, бурнидан нарини кўрмайдиган, оёғи ердан узилгандар янгича ислоҳотлардан чўчиб қолди. Одамлар тақдирига лоқай, қараш даври ўтгани кўпларга ёқмасда-да, фақат ўзини, нағсири ўй-
лаб юрганларга муносаби жавоб берилди. Каламуш мисол ҳалқнинг ҳақини етганлар, ташқаридан қарарданда, миллий мағнафати хизмат қилидигандек, аслида эса ўзининг хоҳиш-истаги-ю, кимнидир ёқтириласа, ўшани маҳв этишга чоғланганлар, мутлақ ҳоқими-
ятни эришига истагида юрганларга ҳақида эшиги кўрсатиб кўйилди. Оддий одамлар хушё тортиб, анирокиги, чўчиб гапирадиган соҳа вакиллари — судьялар, прокурорлар, хавфсизлик хизматчилари ҳам шу юртнинг ҳамма катори фуқаро экани, шоҳи йўқлиги эслатилди. Керак бўлса, «столбани-
ям қамайдиганлар»нинг жилови тортилди.

Энг муҳими, бу ишлар ўз-ўзидан бўлғатманинг ҳалқимиз кўриб-билиб турибди. Шу боис ҳам Юртошимизнинг азму шижаотига, жидду жаҳдига, ҳалқпарварлигига тасаннолар айтилмоқда.

«Дўст бўлсангиз, бу ишларни тўхтатинг...»

Президентимиз ёлғонларга нуқта қўйиб, кўзбўямачиликларга барҳам берираш даётб этib келмоқда. Жумладан, 2018 йил 13 апрель куни Сирдарё вилояти Сайхунобод туманида вилоят фаоллари иштирокида ўтказилган ви-
деоселектор йиғилишида кўзбўямачиликлар ҳақида гапириб, шундай фикрларни билдирганди.

«Мен осмондан пайдо бўлиб, тушиш келмайман: бир кун олдин қайси вилоятга ташриф бунишидан ҳақида маълумот етказилди. Лекин кўн жойлашада кўзбўя-
мачиликка ийӯ қўйилмоқда. Очиги, менга бу нокулай, кўзбўямачилик менда нафрат ўтгоммоқда. Бу ҳаракатлар факат мен-
да эмес, сиёсатга ҳам хиёниданди.

Давлатимиз раҳбари «мактоб ва қар-
сакбозлик» даври тутагани, энди «са-
доқат билан ишлаш» зарурлигини яна
бир марта таъкидлари. Шунингдек, Президент учун ҳозирланётган кўзбўя-
мачилик уни ранжитиниши айтганди.

«Мен девор ортида нима борлигини,
Ўзбекистонда ҳақиқи кўча супургани ё
ободлигини жуда яхши биламан. Битта

нарсани айтмоқчиман: ўйни супурга-
нингиз билан ҳеч нима ўзгарайди, одам-
лар раҳмат демайди, Бизнинг дўстла-
римиз ҳам кўп, душманларимиз ҳам. Сиз (маҳаллий ҳоқимият раҳбарлари назарда
тутилмоқда) мана шу шиларингиз билан
дүйнанарине тегиғримоне сув қўй-
моқдасиз. Бутун вилоятлар ва туманлар
раҳбарлари, мана шуни билди олинг...

Менинг юрагимда жуда катта армон,
азоб бор. Ҳалқимизнинг қандай ахвол-
да яшаётганин мендан бошқаси яхши
бўлмайди. Ўзим қулиб юрганим билан,
дардим ичимда. Юракдан чиқариб айт-
япман, дўст бўлсангиз, бу шиларни тұх-
тигин...

Бу гаплардан ҳар биримиз хуоса
чиқарыб, чин дўстнинг ишини қиласди-
ган замон аллақачон келганини англаб
етайлик...

Дилда бори тилга чиқади

Эсингизда бўлса, Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 26 йиллиги муносабати билан «Тараққиёт стратегияси» марказининг Ёшлилар сектори Президент Шавкат Мирзиёевнинг 12 та матбуза ва нутқлари матнларининг лингвистик таҳдили натижаларини ўзлон қўлган эди.

Рейтингнинг биринчи ўрнини эгаллаган сўз жами 298 марта ишлатилган бўлиб, лингвистик таҳдил натижаларига кўра, давлатимиз раҳбари томонидан энг кўп ургу берилётган масала ба «Халқ мамлакат» сўзлари эканини аниқланган.

**Ёшлар сектори тадқиқотчиларининг фикрига кўра, бугунги кунда мамлакатда Шавкат Мирзиёев «Халқ Президенти», «Бизнинг Президент» каби иборалар билан тобора кенг тилга олинаётгани бе-
жиз эмас. Халқ манфаатининг биринчи ўринга кўйилиши, одамларни рози қилиш ва уларнинг муаммолари энг устувор масала сифатида олиб чиқилиши фуқаролар-да Президентга бўлган ишончни янада ошироқда.**

Йил одами

Халқни эъзозлаганин Ҳақ кўллайди.
Ҳақ учун ўзини аямаганин ҳалқ кафтида тутади. Фаҳру туруримиз шунлаки,

Президентимизнинг оқилона сиёсати дүйнинг манаман деган давлатаридан ҳам эътироф этилмоқда. Ҳалқаро экспертилар, таҳлилчилар, нуғузли ташкilotлар вакиллари томонидан тан олинмоқда. Ахир, мақоламиз бошида айтганимиздек, ЭЗГУЛИККининг кано-
ти кенг. Бинобарин, Штаб квартираси Сеулда жойлашган Осиё журналистла-
ри ассоциацияси (ОЖА) Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевни «2018 йил одами» деб эълон қилиди, бу ҳар бир юргдошимизда улкан фарҳ уйғотди.

Мамлакатимиз раҳбари сиёсий йўна-
лиш бўйича голиб, деб эътироф этилгани бекис жасасиз. Ассоциация вакиллари тав-
кидлаганидек, Шавкат Мирзиёев 2016 йил декабрда Ўзбекистон Президенти лавозимига киришганидан то ҳозирги вакітчага инсон ҳукуқларини таъминлаш, иктисадидан ислоҳотларни амалга ошириш, очиқ сиёсат юритиш, шу жумладан, сиёсий маҳбусларни озод этишида юксак натижка кўрсатиб келди.

«The Korea Times» хабарига кўра,
Ўзбекистон раҳбари кўшини давлат-
лар билан фаол ҳамкорлик алоқалари-
ни ўннатган ҳолда, Марказий Осиёда тинчлик, тотувликни асрарга катта хисса кўшмоқда.

Улуғлик шарофати

Дунёнинг тўрт томонида турли тала-
фотлар, мажаролар, келишмовчиликлар
рўй берадиган, оқибат, меҳр-муруват
сингари улуг тушунчалар ўрнини «Бо-
сиб оламан», «Хўкмронлик қилиман»,
«Еб битираман», «Мен зўрман», деган
бемалим даявolar этгандаб олаётган бир
пайтда булар ҳақида нега сўз очдик? Гап
шундаки, ҳар тонт яхши ниятлар билан
ота-қилидиган ота-оналаримиз бор
екан, бу ўртдан оқибат кетмайди.

Ўқ овози ўрнига муazzам аzonлар
эштилиб турадиган, бомбалар ўрни-
га карниж-сурнайлар, тўйю томошалар
овоzi жаранглаб турар экан, бу руби маскуннинг Ўзбекистон деб атамиш
чаманини тинчлик ва осоийшталик тарк этимагай.

Агар сизу биз истиқомат қилаётган
шу замон бус-бутун бўлса, демак, пок
одамларнинг шарофатидан бу.

Агар биттагина одамнинг кўнгли-
да эгуз умид пайдо бўлса, адолатни
кўп тилга оладиган Раҳнамомизнинг
халқпарварлигидан бу.

Агар берк йўллар очилиб, бағрикент-
лик, дўстона муносабат кўзга ташлан-
ётган экан, бу шумо саҳар тиним билмай
ишиётган Инсоннинг шарофатидандир.

Келинг, Ўзбекистондаги Ҳақ кўллайди.
Келинг, ислоҳни ҳар биримиз ўзи-
миздан бошлайлик...

Максұд ЖОНИХОНОВ

Ўзбекистон 2020-2024 йилларда мамлакатдаги олтин захиралари 474 тонна ва уран захи-
ралари 32 минг тоннага кўпайишини прогноз қўймоқда. Бу 18,7 миллиард долларга тенг.

Айни кунларда
Олий Мажлис
Қонунчилик палатаси Спикери бошчилигига парламент күйи палатаси депутатлари, Соғлиқни сақлаш вазирлиги мутасаддилари, республика ихтисослаштирилган илмий-амалий тиббиёт марказлари мутахassisларидан иборат ишчи гурух жойларда ахолига кўрсатилаётган тиббий-санитария ёрдами сифати, тиббиёт муассасалари-нинг моддий-техника базасининг аҳволи, аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб килиш борасида амалга оширилаётган ишларнинг ҳолатини ўрганмоқда.

Жумладан, Бухоро вилоятида олиб борилган ўрганишлар чоғида вилоятда тиббиёт муассасаларининг моддий-техника базаси, дори воситалари ва тиббий буюмлар таъминоти яхшиланган, шунингдек, тиббиёт ходимларининг масъулияти бирмунча ошгани, соҳада бир қатор ижобий натижаларга эришилгани аниқланган. Масалан, 2018 йилда умумий касалланиш кўрсаткичлари 2016 йилга нисбатан қарийб 16 фоизга камайган.

Аммо ҳудуд аҳолиси орасида нафас олиши аъзлори, қон ва қон яратувчи

«ТЕЗ ЁРДАМ» КЕРАКМИ? «ТИББИЁТ ПОСБОНЛАРИ» ГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ!

аъзолар ҳамда жароҳатланиши ва айрим ташки сабаблар билан боғлиқ касаллар кўрсаткичи юқорилигига қолмоқда. Шунингдек, тизимдаги мавжуд тиббий-техника, асбоб-ускуналарни янгилаш ва тўлдириш зарурити мавжуд. Шунга кўра, Бухоро вилоятида 2019 йилда кўшимча 40 та хусусий тиббиёт муассасасини ташкил этиш ва ўнта хусусий тиббиёт муассасасининг фаoliyatiни кенгайтириш режалаштирилган.

Ишчи гурухнинг Қашқадарё вилоятида олиб борган ўрганишлари эса Бухоро вилоятида бўлгани каби бу ерда ҳам касалланиш кўрсаткичларни камайтириш йўлида амала оширилаётган чораларга қарамайди, айрим касаллар кўрсаткичи пасаймаган. Шунингдек, тизимдаги тиббиёт муассасаларининг кадрлар билан таъминоти 88,8 фоизни ташкил қилиши бу масалага жиддий ёндашиш лозимлигини англатади.

Бундан ташқари, ишчи гурух аъзолари Хоразм, Сурхондарё вилоятларни ҳам бўлиб, у ергда тиббий аҳволни ўрганди. Юқоридаги каби мазкур ҳудудларда ҳам соҳада учраётган кўплаб муаммолар аниқланни, уларни тизимили равишда ҳал этиш чоралари кўрилмоқда. Айниқса, чекка, шифононалардан олиса жойлашган аҳоли пунктларида яшовчи фуқаролар шифокор маслаҳати ёки кичик ёрдами билан

ўз ечимини топадиган ҳолатда ҳам ҳудада-бехудага «Тез ёрдам» чақирмоқда.

Ана шуни эътиборга олган ҳолда, парламент күйи палатаси депутатлари томонидан ушбу масаланинг ечимини топишида амалий шига кўл урилди. Жумладан, аҳолининг соғлом турмуш тарзини ошириш, биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш, тиббий профилактика ўтказиш сифатини яхшилаш, санита-

мурожаати асосида биринчи тиббий ёрдам кўрсатади. Посбонлар зарур тиббий жиҳозлар ва дори воситалари жамланган сумка, мурожаат қилувчиларни қайд этиш дафтари билан таъминланади.

Туман тиббиёт бирлашмаси тегишли қишлоқ оиласи поликлиникалари, қишлоқ врачлик пунктларининг тавсияси асосида «тиббиёт посбонлари» рўйхатини шакллантиради. Маълумотлар фуқароларнинг ўзини ўзи бошқарши органлари ҳамда таълим муассасаларига юборилади. Улар истиқомат қиласидаган хона-донлар эшигига «Ушбу хона-донда шифокор истиқомат қиласади», деган маълумот ёзил кўйилади ҳамда туман тиббиёт бирлашмаси томонидан тегишли гувоҳнома берилиши ҳам мумкин.

Бу каби амалиётнинг жорий этилиши аҳоли томонидан «Тез ёрдам» чақиршилар сонининг камайишига ёрдам беради. Энг муҳими, чекка-чекка, тиббиёт муассасаларидан олис ҳудудларда яшовчи аҳолига ўз вақтида, ишончли ва тезкор тиббий ёрдам кўрсатиш имкони ошади. Агар таъриба ўзини оқласа, ушбу ташаббуси кейинчалик республика нинг бошқа ҳудудларида ҳам жорий этиш кўзда тутилган.

Хайрулло АСТАНАҚУЛОВ,
«Жамият» мухбари

рия-гигиеник маданиятни юқсалтириш борасидаги аҳолининг таклифлари инобатта олинниб, Навоий вилоятининг Хатирчи туманида «тиббиёт посбонлари» фаoliyati тажриба тариқасида иш бошлайдиган бўлди.

Эндилика «тиббиёт посбонлари», яъни нафқадаги олий маълумотли шифокорлар, шунингдек, тиббиёт муассасаларида ишлаб турган шифокорлар ихтиёрий равишида бўш вақтида ўзлари яшайдиган ҳудудда аҳолига уларнинг

иштирокидан фойдаланиб, бу масалани ҳам шу ернинг ўзиди бартараф этишига эришид. Баъзи бир келмай қолган ташкилот вакиллари шу вақтнинг ўзиди чақиртирилди. Улар ҳам ўзига биринчи ташкилот камчиликларни белгилаб олди. Бироқ ҳали камчиликлар бор. Бу шунчак эмас, юқоридагига ўхшаш бир хил муаммолар мавжуд. Бутун имкон қадар барча мурожаатлар муҳокама этилди. Ҳеч бир низарадан четда қолмади. Ташкилотлар вакиллари ўз йўналиши бўйича муаммоларни белгилаб олди. Бироқ ҳали камчиликлар бор. Бу шунчак эмас,

югур-югур ва қатъянти талаб қилди, яна кимларнидир овора ҳам қўйдик. Ҳали йўқолган паспортини тикилаш, ишга жойлаштириш, йўлларни тальмилаш, мактаб куриши ишлари кутиб турибди. Буларнинг бажарлиши муддатлари белгиланди. Ўйлайманки, бутунги гаплар шундайлигича қолиб кетмайди. Чунки Ѹқимлик вакиллари билан назоратни олиб боришига келишиб олдик.

Эслатиб ўтамиш, депутат Янгийўл

туманида ўтказилган учрашувларда ўтрага ташланган масаларининг

назоратини ҳозиринг кунда ҳам давом эттироқда. Айни пайдо мурожаатларнинг аксариети ўзининг ижобий ечимини топди.

Нуриддин УБАЙДУЛЛАЕВ,
«Жамият» мухбари

хаёл қилиб, амалга оширишга келганда ҳаммани айбор қилиб, иссиқ ўринда ётавергандан кўра ҳеч бўлмаса, бир инсоннинг корига яраш ёмонми, — дейди Расул Кушербаев. — Ҳудудлардаги маҳаллаларнинг деярли барчасида

Ушбу мақола Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятнинг бошқа институтларини кўллаб-куватлаш жамоат фондининг «Давлат ва фуқаролар ҳамкорлигининг замонавий механизми» грант лойиҳаси асосида тайёрланди.

Ўзбекистонда банкларнга раҳбарларни Марказий банк билан келишмаган ҳолда тайинлашга руҳсат берилди.

2019 ЙИЛ 1 МАРТДАН

Оиласа тарбияга олинган (патронат) ҳар бир бола учун тўланадиган нафака миқдори 1,33 баробарга оширилб, 820 000 сўмни ташкил қилиди, кейинчалик инфляция ҳажмидан кам бўлмаган миқдорда ошириб борилиди.

Товар белгиси, хизмат кўрсатиш белгиси ва товар келиб чиқкан жой номини рўйхатдан ўтказиш учун талабномалар топширилганда сўнг, Интеллектуал мулк агентлиги бир исч куни мобайнида ушбу талабномалар ҳақидаги маълумотларни ўзининг расмий веб-сайтига жойлаштиради.

Фуқароларга Ягона интерактив давлат хизматлари портали орқали фуқароларнинг ҳисобланган иш ҳақи суммалари тўғрисидаги маълумотларни тақдим этиши бўйича давлат интэрактив хизмати жорий этилади.

Хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарнинг таъсисчилари (иштирокчилари) ва уларнинг оила аъзолари учун муддатни мамлакатдан чикмасдан узайтириши имконияти бўлган, амал қилиш муддати училни ташкил қиласидан «инвестиция визаси» жорий этилади.

Ўзбекистон Республикаси худудида товарлар ишлаб чиқариш ва хизматлар кўрсатиш бўйича корхоналар ташкил қилиш учун 3 милион доллардан ортиқ миқдорда инвестиция киритган хорижий давлатлар фуқароларига, шу жумладан, хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарнинг таъсисчилари (иштирокчилари)га Ўзбекистон Республикасида яшаш гувоҳномаси 10 йил муддатта соддалаштирилган тартибида берилади.

Ўзбекистон Республикасида яшаш гувоҳномаси ёки «инвестиция визаси»га эга хорижий инвесторлар ҳамда уларнинг оила аъзолари Ўзбекистон Республикаси фуқаролари учун назарда тутилган шартларда тиббий таълим хизматларидан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлади.

Хорижий инвесторлар, улар тоғонидан хорижий давлатлар фуқаролари орасидан жалб этиладиган мутахассислар ва уларнинг оила аъзо-

ларини вақтинча рўйхатга олиш инвестиция лойиҳаси рўёбга чиқарилаётган худудлари аҳоли яшаш пунктиси, мамлакатнинг бошқа худудларида бўлганда қайта рўйхатдан ўтиш мажбуритисиз, визанинг амал қилиш муддатига (виза мавжуд бўлмагандан эса 1 йил муддатга) амалга оширилади.

Хорижий давлатларда берилган таълим олганлик тўғрисидаги хужжатларни тан олиш ва ностроификация қилиш (эквивалентлгини қайд этиш) тартиби жорий этилади.

Жиззах вилоятида «Илғор ҳууд» синов лойиҳаси амалга оширилади.

Вазирликлар, идоралар, давлат баъзасидан жамғармалари ва бошқа бюджет маблағлари тақсимловчилари бюджетдан ажратилган маблағлар, бюджет ташкилотларининг бюджетдан ташкиари жамғармалари маблағларидан фойдаланиш, ўтказилган танлов (төнерлар ва сотиг олинган товарларни етказиб бериш ҳақидаги тегиши ахборотни ўз расмий веб-сайтида жойлаштиради.

Тадбиркорлик таваккалчилиги асосида қўмматбаҳо металларни олтин изловчилар усулида қазиб олиш фаолияти жорий этилади.

Давлат умумтаълим муассасалари-да болаларни Давлат хизматлари марказлари ёки Ўзбекистон Республикаси Ягона интэрактив давлат хизматлари портали орқали қабул қилиш тартиби босқичма-босқич жорий этиши кўзда тутилган.

«Мехрибонлик» уйлари ва болалар шаҳарчаларининг раҳбар ходимлари ҳамда тарбиячилари, шунингдек, барча турдаги ҳалқ таълимни муассасалари тарбиячиларининг базавий тариф ставкasi 1,5 баробарга оширилди ҳамда у умумтаълим мактабларининг тегишилича раҳбар ва педагогик ходимлари базавий тариф ставкасининг 75 фоизи даражасида белгиланади.

Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиша банк ҳисоб раҳамаларини масофадан турли очиш мумкин.

Кредит тўлови энди 8 фоиз

«Ҳар бир оила – тадбиркор» дастури доирасида бериладиган кредитларнинг фоиз ставкаси 8 фоиз бўлди. «Ҳар бир оила – тадбиркор» дастури доирасида кредитлар ажратиш тартиби тўғрисидаги низомга ани шундай ўзгаришиш кирилди. Эслатиб ўтамиш, илгари бу миқдор 7 фоиз эди.

Фақат расмий никоҳдагилар учун

Адлия вазирлигининг маълумотига кўра, сўнгги йиллarda ажралиштарнинг 4,7 фоизи жуфтликлар белуштилиги оқибатида рўй берган. Яна бир факт: мамлакатимизда ўтказилган турли тадқиқотлар кўрсатишича, бирламчи белуштиликка чалинган аёллар барча турмуш кургандарнинг умумий сонига нисбатан 4,9 фоиздан 5,3 фоизгачани ташкил этади. Шу каби салбий жиҳатлар эркаклар ва аёллар белуштилигининг олдини олиш, даволаш тизимини қонунчилик даражасида мустаҳкамлаш заруратини юзага келтиргмоқда.

Кече Олий Мажлис Сенати томонидан маъкулантан «Фуқароларнинг репродук-

Ички рейсларга чегирма

«Ўзбекистон темир йўллари» компанияси 21 – 24 марта кунлари ички рейсларга чегирмалар жорий этилишини маълум қилди. Унга кўра:

пенсионерлар, ногиронлар, 1941 – 1945 йилларда уруп қатнашчилари ва уларга тенглештирилган шахсларга – 50 фоиз чегирма;

мактаб ўқувчилари, коллеж, лицей ва ОТМлар таълаблари, ИИВ, Мулофа вазирлиги, ДХХ, Давлат солиқ қўмитаси, Давлат божхона қўмитаси ва бошқа маъқамалар тизимида маҳсус таълим муассасалари ўқувчилари ва тингловчиларига (гувоҳномалар тақдим этилганда) – 15 фоиз;

жамоалар (тўрт ва ундан ортиқ киши) – 15 фоиз.

оиласалар (икки кишидан – эр ва хоти, эр, хоти ва уларнинг 18 ёшгача болалари; 18 ёшгача фарзанди билан ота ёки она, никоҳ тўғрисидаги гувоҳнома тақдим этилганда) – 15 фоиз;

жамоалар (тўрт ва ундан ортиқ киши) – 15 фоиз.

«Афросиёб» тезюарә электропоездларининг барча тоифадаги йўловчиларига 10 фоизлик чегирмалар тақдим этилиди.

72 та янги йўналишда кадрлар тайёрланади

Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги хабарига кўра, келгуси йилларда кўйидаги 8 та соҳа учун 72 та янги таълим йўналишида кадрлар тайёрлаш йўлга кўйилади:

Муҳандислик иши;

Ишлаб чиқариш технологиялари;

Архитектура ва санъат;

Психология, социология ва журналистика;

Соғлиқни сақлаш;

Иқтисодиёт ва хизмат кўрсатиш соҳаси;

Балиқ хўжалиги ва атроф-муҳит муҳофазаси;

Педагогика ва гуманитар фанлар.

Бугунги Япония: тажриба, амалиёт ва таҳлил

Мамлакатимизда жадал суръатлар билан амалга оширилаётган ислоҳотлар жараёнида ривожланган давлатлар тажрибасини ўрганиш, уларни синергетик ёндашув тамойиллари асосида таҳлил қилиб, эришилган самараларни Ўзбекистонда ҳам қўллаш юзасидан амалий тадқиқотларни олиб бориш айни муддаодир. Бу борада Япония тажрибасини ўрганиш лозим, деб ўйлаймиз.

Кексалар — асосий куч

Японияда кўлга кирилтган ютуқларнинг туб моҳиятини тушуниб етиш учун унинг урф-одатлари, халқ руҳияти ва давлатнинг бошқарув соҳасидаги фалсафасини англаш, ўрганиш муҳим. Японияга сафаримиз давомидаги иқтисодига илк кузатувларимиз, таҳлил, мулоҳазаларимизни баён этилган бўлсан, бугунги кунда кунчиқар мамлакатда барча корхоналарнинг 99,7 физизини кичик ва ўрга бизнес (КўБ) ташкил қилилди, шундан 85,1 физзи ишчи сони 5 кишидан иборат микроформалардир. Яъни бутун Япония КўБлардан иборат бўлиб, давлатнинг ҳар учинчى фукароси мазкур йўналишида банд. КўБнинг 70 физизи 70 ёш ва ундан юқори бўлган кексаларга қарашли бўлиб, асосан ёши катта бўлган аҳоли қатлами тасарруғидадир. Бундан ташкири, Япония иқтисодиётидан ишларлик муммоси эмас, аскинча, қатор соҳаларда, жумладан, хизмат кўрсатиш, сервис соҳаларида ишчи кучи етишмовчилги мавжуд бўлиб, бугунги кунда иқтисодиётда 600 мингдан ор-

тиқ ишчига муҳтоҷлик мавжуд. ЛИСА ташкилоти томонидан Токио шаҳрида ташкил этилган ўқум машгулотида яратилган имкониятлар доирасида амалга оширилган кузатувларимиз ҳамда КўБ фаолиятини мувофиқлаштирувчи қатор ташкилотларга бўлган саёҳатларимиз давомида қатор позициялар бўйича фикр алмашдик.

Таҳлиллар натижасига таянадиган бўлсан, Японияда КўБ мулкдорлари олдида турган асосий муаммолардан бири, бу ўз бизнесини ҳамда ўзига тегиши бўлган мулкдорларини васият қилиб қолдириш масаласи экан. Айнан бугунги ёши улуг мулк эгалари олдида турган муаммо бизнесни, тайёр иш жойларини айнан кимга тақдим этилди. Мазкур муммос эса КўБларнинг банкрот бўлиши, ўз фаолиятларини мулк эгаларига боғлиқ бўлмаган ҳолда юзага келаётган молиявий тант ҳолатлар ҳам асосан мавжуд тайёр бизнесни айнан кимга мерос сифатида ўтказиш билан чамбарчаси боғлиқ эканлиги аниқланди.

Қабристони бор корхона

Япония иқтисодиётининг барқарор ривожланишида ўз ҳиссасини қўшашётган юрик корхоналардан бири «Toyota» компанияси ҳам бир пайтлар кичик корхона замрида пайдо бўлган. Корхонада дастлаб тиқув машиналари ишлаб чиқарилган, 1924 йилда эса Сакити Тойода (1867 йилда туғилган) ҳарасат билан машиналарни ишлаб чиқариш жараёни бошланган. Корхона бугунги кунда ўз фаолияти давомида кадрлар бошқаруви, ишлаб чиқариш, маҳсулот сифати, сарф-харажатлар бошқаруви жараёнида «Kaizen», «Kanban», «Chaku-chaku», «Just-in-time», «Genchi Genbutsu» усулларидан кенг фойдаланиб келмоқда. Мазкур бошқарув усулларининг кўлланилиши натижасида эса корхонада маҳсулот сифати самарадорлигига, ишлаб чиқаришни оптималлаштиришга ёришилди. Аслида, корхона ўзининг ютуқлари учун ўз давлатида машҳур бўлмаган, камбагал, АҚШдаги универсиитет профессори Эдвард Демингдан бир умр қарздордир. Айнан ишлаб чиқариш жараёнида у томонидан ишлаб чиқилиган қонуниятлар асосида бутун бир жараён йўлга кўйилган. Бугунги кунга келиб компания автомобиль саноатидан ташкири, курилиш, молиявий хизматлар кўрсатиш, кема ясаш билан ҳам шугулланади. Шунингдек, корхона ишлаб чиқилган кадрларни бошқариш стратегияси асосида корхонанинг шахсий қабристони ҳам мавжуд бўлиши керак, деган холосага келинди ва бугунги кунда дунёдаги ўз қабристонига эга бўлган корхоналар рўйхатидан жой олган.

Иш вақти тугаса ҳам ишлаши

Корхонада ишчиларнинг ҳар бирiga худи ва корхонада муҳим ишчидек мумомала қилинади. Ҳафта сўнгига иш вақти тугагач ишчилар қолиб, қилинган ишлар, нималар бой берилди, нимага ёришилди — шулар хусусида суҳбатлашиши. «Сифат тўғраклари» деб номланган бу каби ийигилларда билдирилган ҳар қандай фикр қадрланиб, таклиф эгаси кўшимча рағбатланирилади. Муаммо жойида ўрганилиб ҳам этилади. Корхонада бошлик, раҳбар деган тушунчалар умуман йўқ.

мoliaлаштиришга ҳаракат қиласи. Уларнинг кексалик вақти бегоналар билан эмас, корхонага қарашли бўлган инсонлар билан ўтишини хоҳлади. Чунки корхона фалсафасига асосан, бу билан корхона сирлари чиқиб кетишининг олди олинади. Японияда мазкур корхонага бўлган ҳурмат юзасидан «Деминг» номидаги мукофот жорий қилинган. Корхонага қарашли Toyota институтида эса бутун дунёдан бошқарувчи, муҳандислар ўқитилади.

96 ёшли ходим

Япон халқининг феъл-авторини ўрганиш, тушуниш мақсадида Токио кўчаларини кезар эканмиз, қатор ҳолатлар диккатимизни тортиди. Йўлакчаларнинг ўргасидан оч сарик рангли алоҳида ажраби турувчи йўлак бўлиб, у ердан кўзи ожизлар фойдалана экан. Тартиб қоидалар ўта кучли. Ҳамма ўзига юқатилган вазифани бажаради. Ҳар бир қарич ерда курилиш, унумли фойдаланиш 100 фоиз қамраб олинган. Энг кизиги, бунақ тигиз курилиши юракни сикмайди, ўзаро уйгунликка ёришилган. Японияда йил давомида камида 14500 марта ер қимирлар экан, лекин бинолари жудавм баланд. Япон халқининг ўртача умр кўриши 90 ёш бўлиб, айниқса, «конин» деган ўсимликни кўп истемол қиливчи Нагано префектурасида яшовчи аҳоли узоқ умр кўрганларни ташкил этади. Японияда оламлар ишидан айрилиб қолса, бу дардга чидай олмай ўзини ўлдириб юбориши ҳолатлари ҳам учраб туради. Яшилтикли саклаш учун иккι қават қилиб кўчаларни, иккинчи қаватда дарахт, ўт-ўланларни экиб чиқишиган. Тасавур қилинг: кенг кўчалар иккя қават, иккинчи қаватда дарахтлар, туллар, ўт-ўланлар, тупрок, сув... Кўчаларда бирорта ҳам ахлат челакларини кўрадик, чунки чиқинчилар умуман кўчага ташланмас, барча ташландиклар 100 физизи кайта ишланади. Бу ерда кексалар кўп, ёшлар нисбатан кам. Бир супер маркетда ишлаб юрган онахоннинг ёни 96 да эканлигини ўшишиб, лол қолдик.

Япон мактаблари фаррошлар йўқ, ўқувчиларнинг ўзлари мактабни толашади. Бу орқали ўтил-қизларга меҳнатни қадрлаш бўйича ҳам ўзига хос сабоқ берилади.

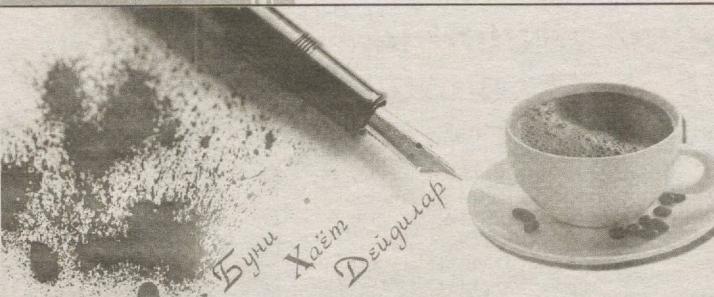
Булар бизнинг Японияга сафаримизни биринчи ҳафтасида олинган таасуротлар эди.

Баригул САНАҚУЛОВА,
Япониядан маҳсус
«Жамият» газетаси учун

Дубай хукумати Оролбўйи учун 10,7 миллион долларлик техника ва ускуналарни беғараз олиб беради.

ҲАР КИШИННИГ ЎЗ ҲИҚОЯСИ БОР

Поезд ойнасида ташқарига қараган ўигирма беш ёшлар атрофидаги ўигит ҳаяжон билан бақирди:

— Ота, қаранг, дараҳтлар ортда қолиб кетди.

Отаси жилмайди. Ёнидаги ҳамроҳлари — ёш оила йигитнинг ўзини болаларча тутишига ҳайрон бўлди. Йигит яна:

— Ота, булутлар бизга эргашапти! — деди.

Йўловчилардин бири тоқат қилолмай, йигитнинг отасига ўғлини яхши

бир шифокорга кўрсатишни маслаҳат берди. Ота эса шундай деди:

— Биз шундек ҳам шифононадан қайтапмиз. Ўглим тугма кўр эди, бугун унинг кўзлари илк бор дунёни кўрди.

Хар инсоннинг ўз ҳикояси бор. Бу ҳикоялар билан танишмай туриб, ху-лоса чиқармант. Ҳаётда сиз ўйлагандай бўлмаслиги мумкин.

Б.ОТАЖНОВА таржимаси.

ИНСОФ. ИМОН. ИНСОН

**Ибратни кишига ўз ҳаёти беради. Бу рост. Ўтаёт-
ган ҳар он хотирамиз зарварақларига ўзининг ўчмас
битикларини битади. Гоҳо маъюс, гоҳо шодон. Мана шу
кечмиш сабоқлари бизни тўғри ўйлга чорлайди: адолат
манзиллари сари етаклайди. Ҳар ким ўзича ҳақ!**

Лекин оқу қорани ажратиш, вақти олийнинг ҳукмига ҳавола. Бугунги ташвишлар, югур-югурлар ўзгача. Манфаат отлиғ юҳо зиддияти кўламни кенгайтиргани кенгайтирган. Худди шу йўлакда ўзлини сақлаш қолиш, инсон шарафига муносиб бўлиш мушкуллик туғдираётганлек түолади, инсониятга. Нима учун, дейсизими?! Бу ҳақда фикрлашмоқ, илийнда биз ҳам тафаккур пучмоқларида дадил кезиндик. Инсоф чорраҳаларидан инсон ҳақида сўзламоқга тутиндик.

Яқин-яқингача бაъзи ўз-ҳаёлларимда чалкашлик борлинини бир-икки воқеа сабаб англадим. Бошқача тўхтамга келдим: сал кечкиб, албатта. Халқимизда инсоф сари барака ёинки инсофи ўйқунинг имони ўйк, деган нақлар бор. Қаранг, инсоф қандай улуғ, неъмат-а? Инсоф этагидан тутиб, умргузаронлик қилиш шунчалик қийинми?! Келинг, энди бу кўхна олам ибрагиларига бир назар солайлик.

Зумрад қиши ҳам яримлаб қолтан. Кечки пайт. Ишдан қайтапман. Оёқ остида инграпаётган ҳас-чўпларнинг мунгли оҳ-воҳларига кулоқ тутаман. Ўйта толаман. Кўнгил чигилини ёзиш учун узоқ кезинаман. Бирдан «Бормисан?», деган таҳдикали товушдан хўшимта келаман. Рўпарамда унтаёзган ҳамхонам, курсдошм.

— Э-э! Омонмисиз, — деб унга томон

кулоқ ёзиб талпинаман.

Унинг алпидек қоматидан асар ҳам қолмаган. Хира чироқ ёргуида кўзларни ичитга ботгани, озиб-тўзганидан ёнқолари бўрттани сезилади. Дардли кўз қарашларидан ниманидир уқиш имконисиз. Аммо овозидаги ўқтамлик иўқолмаган: ўша-ўша.

— Тузумисан, — деди сенсираб. Унинг бу гапидан дилим равшан тортиди. Барibir олифталиги ўзгармабди, дедим ичимда. Кўпичча, у ўзини бошқалардан устун кўйганда «сен»лардида.

— Ёмонмас, бир амаллаб юрибмиз, — деб пичинг қилдим. Тунд қиёфаси янада тундлашиб, кўлини ҳавода бир-икки сермаб, юришга чоғланди. Тушундим. Нимадир демочки, айтольмайти. Унга дардини тўкиб-солишти имкон бердим. Индамай, ортидан эргашдим. Талмов-сираб, у ёқдан-бу ёқдан гапириб борди. Тўсатдан, «Инсофин борми, бир хабар олмайсан» деб қолди. Мен уни излаганимни, бошқа танишлардан сўраб-сурриштирганимни айтдим. У эса кескинтарзда: «Барибири...» деб иккала кўлини бир-бирига ишқади. Ва сўзида давом этиди:

— Ўзи одамларда инсоф қолмаган. Яқинлик ришилларни бор билан йўқнинг ўртасида сарсон, — деди бармоқларини қисирлатиб, хиёл ёнгашти. Тағин қоматини ростлаб олди. Айтадиган гапларидан

ни қайта ўйлаб, яна ҳужумга ўтди.

— Ишларим юришмади. Савдода камод бўлдим. Бу менинг ишм эмас экан. Олган қарзларимдан ҳам бир амаллаб кутулдим. Ишга кирдим. Кимнингдир қош-қовоғига қараш ҳам жуда азоб экан. Чидаётман. Лекин тўртта гурунг қилиб кўнгиллашадиган ўйк. Ҳамма банд: вақт... Ке, қўй, дейман-у, дилим ўртайди. Ҳол сўрайдиган дўстларим, пулим тугаб, ишм юришмагач, қора-сини кўрсатмади. Омадим чопмагач, улар ҳам унтути. Инсофисизлик-ку...

Бошқа гап-сўз бўлмади. Ўн-ун беш лаҳзалик сукунат бизни анча-мунча улгайтиргандек эди, гўё. У хайрлаши. Қалбидаги оғриқ, алам, нигоҳларига кўчгани яққол сезилди. Кўл узатаркан, бармоқларидаги титроқни пайқадим. Нолинмасди: сира ҳам. Шукроналик шинавандаси эди. Нолиганларни жини сўймасди. Жеркиб берарди, бир неча йиллар олдин. «Инсофин борми, берганига шукр қилиш керак», деб ўқтирани-уқтирган эди. Энди-чи? Тамоман тескариси: ўзаро оқибатеизликтан, орадан инсоф кўтарилинидан ёзғиди. Балки шундайдир ҳам. У ортига ўғирилди-ю, қадамини тезлатди. Ёруда ялтираган кўзларини кўриб, этим жи-мирлади. Наҳотки, инсофа аза очган бўлса, дедим бехосдан пичирлаб...

Инсоф инсониятга шу қадар зарур-

оладими?! Инсоф билан инсон бўлиб ўаш шунчалар қийинми?! Менимча, бугун мушкул-ов! Бойси битта: узоқни кўра олмаслик. Эсласантиз, Faур Фу-ломнинг «Менинг ўғрингина болам» ҳи-коясида ўғри билан кампир диллашади. Юракдаги бор-йўқларин гаплашиб, ҳамлард бўлишади. Ҳикоядаги ушбу ҳолатга эътибор беринг:

«...Энди бўёққа қара, ўғри болам, ҳадемай тонг ҳам ёришиб қолар. Ана, ёргу юлдуз ҳам тиккага келиб қолди. Ошхонанинг ёнидаги тутдан сиргалиб пастта туш, ўтинимиз ўйк. Ошхонада бир замонлар бօғдан келган бир-иккита ёнғоқ тўнка бор, болтани олиб, шуннинг бир чеккасидан оғизига утириб бер, кумғон кўяман. Кечга тоганг бериб кетган зогорадан иккитасини олиб кўйганман, биргалашиб чой ичамиз.

— Йўғ-е, буви, — деди ўғри, — тўнка ёриб-ку берарман, аммо чой ичолмайман, чунки кун ёришиб қолса, мени таниб қоласиз. Жуда ҳам юзимни сидириб ташлашаганим ўйк, андишам бор, уяла-ман...»

Мана кўряпсизми, бизнинг оғир ўт-мишимизда ҳам инсофи диёнат, андиша, уят мана-ман деган ақл соҳибларини ҳам шошириб кўйган. Тўғримиз?! Туппа-тузук қадриятимиз поймол бўлса-я: бу қандай бедодлик. Қандай қилиб, «Инсофини бўри етпиг...» деган тамғани ўзимизга илнинтириб олдик. Кечагина эмасмиди, ўғрини «бирор бошқа қасб қилсанг бўлмайдими, болам» деб бошини силагланларимиз, инсофу адолатта чорлаганимиз.

Бугун кўнининг фарзанди кўз ўнти-мизда ёмон ўйлга юра-ётганини кўриб турсак-да, индамаймиз. Яқинимизнинг бошига гам-андуҳ ёғилса, ўзимизни четга ола-миз. Узоқ-узоқдан уни бўхтон қилишдан ор қўлмаймиз. Бармоги-мизни бигиз қилиб кўрсатмиз. Ҳаттохи, бир бора кўнгирок қилиб, ҳол сўрашга яра-маймиз. Мусибатли дамларда ишонганимиз ҳам нари кетади. Бир оғиз ширин сўз, далдага муҳтоҳ кез-ларда, билиб-бilmай (тушуниб-тушунмай) юз буришида. Шу билан ҳаёт тамомдек, улар наздида. Яратган барча синовларни мукофоти, сабоги билан беради-ку! Тўғри, ёртага ҳаммаси изита тушгач, узроҳол билан яна ҳамма дўстона (таниш-билишилк) риштагалар кайта тикланиши мумкинлар. Бирорқ кўнгил ойнасини чил-чил қилган азиятини унтиб бўладими?! Инсофисизлик қилингани ёдан кўтариладими?

Кадрлон, бошимизни сарбаланд тутиб, инсоф билан яшайлик. Имкон борида бир-биримизни қадрлашга одатланайлик. Ўткинчилаҳзаларни фақат вафат қуонч билин безайлик. Мағрулидан, кибрдан оғизига бўлса-да, чекиниб, инсон бўлиб яшайлик...

Файрат ШИРИНОВ

ми?! Инсофли бўлишнинг маълум бир мезонлари ҳам борми?! Билмадим. Чиндан ҳам инсофисизлик сабаб кўплаб юракларга оғриқ, инаётгани бор гап. Бу оғриқ секин-аста бўй кўрсатиб, уни орамиздан олиб кетади. Инсофисизлиги діннатсизликдан келадиган чексиз оғриқ бошимизга инфаркту инсульт деган азобларни ёдиради. Кимнингдир умрига зомин бўлса, бошқа бирорвони бир умр ёстиқда михлаб кўяди.

Оғизи, ҳали-ҳануз ўзимга келолмадим. Ҳаёлмим паришион: ўйлаб ўйимга етолмайман. Қачон инсофа дарз етди-а?! Ўзганинг иссиқ-совуғидан хабар олиш бизда олий қадрият эмасмиди! Дунёдаги янгиланишлар, мулкдор қатламини шаклланиши бунга тоб бўла

Ўзбекистондаги тоғли ҳудудларда 4 марта гача қор кўчкиси хавфи эълон қилинди.

Ўзбек талабалари баҳсга киришади

Эртага Россиянинг Красноярск шаҳрида Бутунжашон қиши универсиадасига старт берилади. 12 марта қадар давом этадиган ушбу мусобақада Ўзбекистон спорт делегацияси ҳам иштирок этади.

Кичик олимпиада, дея таърифланадиган талабар универсиадасида 50 дан ортиқ давлатдан 3 минг нафарга яқин спортчи билатлон, төг чангиси, кёргинг, чанг пойтаглари, сноуборд, конькида фигурали учиш, фристайл, хоккей, тўплу хоккей, чангиди мўлжални олиши ва шорт-трек каби 11 та спорт тури бўйича 76 та медаллар жамланмаси учун баҳлашади.

Осиё ўйинлари Самарқандда ўтказилади

Ўзбекистон 2030 йилги Осиё ўйинларига мезбонлик қилиши мумкин.

Бу ҳадда Осиё Олимпия Кенгаши Президенти Шайх Аҳмад Ал-Фаҳад Ал-Сабахнинг мамлакатимизга қўлган ташрифи чогида маъым қилинди. Миллий олимпия ќўмитасида бўлган йигилишда томонлар Осиё ўйинларини Тошкент ҳамда Самарқанд шаҳарларида ўтказиш масалаларини мухокама қилиди. Маълумот учун айтиш керакки, XXI Осиё ўйинларини қабул қилиш учун Қатар, Хиндистон ва Филиппин давлатлари ҳам датворгарлик қилимокда.

Баҳтли одамлар бошқаларни ҳам баҳтли кўришни истайдилар.

Марқ ТВЕН

Хусни ҳулқ бу — яхшилик улашмоқ, ёмонликдан тийлмоқ ва очиқ юзли бўлмоқдир!

Ҳилм (ҳалимлик) илмнинг вазири, мулоимлик отаси, камтарларлик эса либосидир!

Дунё асли зулматdir! Магар уламолар мажлисигина мустасно.

Агар илму маърифатнинг расми бўлганида у қуёшдан, ойдан, осмону юлдузлардан-да гўзалроқ бўларди .

Ҳасан ал-БАСРИЙ (р.а.)

Покистон ва Хиндистон чегарасидаги кескинлик сабабли кўплаб рейслар кечикирилмоқда.

Спорт, Кулгу, Ҳикмат, Жараён

Фуқаронинг 19 йиллик муаммоси ҳал этилди

Хонобод шаҳри — Андижон вилоятининг энг баҳаво ва чекка худудларидан бири. Шундай маскан ахолисининг ҳам ўзига яраша дарду ташвишлари бор.

Вилоят давлат солиқ бошқармаси, 4-сектор раҳбари ҳамкор ташкилотлар билан ана шу муаммоларни ўрганиш ва бартарафи этиш юзасидан сайдер қабул ташкил этиди. 14 та маҳалла фуқаролар йигинида қарийб 8 ярим минга яқин хонадан истиқомат қиласи. Очик мулоқотда уларнинг мурожаатлари тингланди.

«Мустақиллик» маҳалласи «Обод» кўчасида яшовчи Муниссон Темирова иккى фарзанди борлигини, иммо бошпанаси ўйқлигини айтди, уй беришда амалий ёрдам сўради.

«Келажак овози» кўчасида истиқомат қилувчи Раҳматилло Маҳмудовнинг кўнглига чироқ ёёса ёришмайди. Негаки, фарзанди бетоб. Даволатди. Лекин малака-

Миллий кураш: медаллар 7 та эмас, 17 тага кўпайди

Хабарингиз бор, 2018 йилги Осиё ўйинларида кураш илк маротаба мусобақа дастуридан ўрин олди. Индонезия мезбонлик қилган ўйинларда миллий спортизм бўйича 7 та вазн тоифасида баҳслар ташкил қилинди.

Халқaro кураш ассоциацияси раҳба-

рияти билан ўтказилган музокаралар натижасида эндиликла Осиё ўйинлари баҳсларида 7 та эмас, балки 17 та медаллар жамланмаси ўйналади. Хусусан, 2022 йилги Осиё ўйинларидан бошраб милий курашимииз 15 та вазн тоифасида (7 та эркаклар, 8 та айлар) ташкил этилади. Шунингдек, эркаклар ва айлар ўтасида жамоавий беллашувлар ҳам ўйинлар дастuriдан ўрин олади.

Сўраганингиз нима эди?

Асаб касалли-фокори ҳузурига хотинин олиб келган киши ҳасратини тўкиб солиб, ёрдам сўради. Шифокор бемор аёлни кўздан кечирад экан, савол берди:

— Ўзи паррандачилик маҳсулоти, ранги оқ. Нима?
— Тош, — деди бемор.
— Мана шунақа аҳвол, — деди эр хўрсиниб.
— Ўзи товуғингиз түқсан нарса, усти қаттиқ, ичи суюқ, — деди шифокор, бу гал тушунириброк, — ранги опток. Бу нима ўзи — а ?

— Ошпок тош.
— Э-э, — деди эр хуноби ошиб.
— Бўлди, — деди доктор, — беморни олиб чиқаверинг, даволаниш учун йўлланма ёзиб берамон.

Хотинини ташқарига олиб чиқиб кўйган эр хонага қайтиб кириб йўлланмани олгач, шифокорга раҳмат айтиб деди:

— Яна бир нарсани сўрасам майлими, дўхтири?
— Бемалол.
— Агар мумкин бўлса, менга айтиб беринг, дўхтири. Халиги сўраганингиз нима эди?

Ҳабиб СИДДИҚ

2019 йил 1 марта
№ 8 (644)

Б-ҲАВО

1 марта	2 марта	3 марта	4 марта	5 марта	6 марта	7 марта
+15 °C	+14 °C	+16 °C	+17 °C	+9 °C	+12 °C	+14 °C
+7 °C	+6 °C	+5 °C	+3 °C	+1 °C	+2 °C	+3 °C
С	С	С	С	С	С	С

ob-havo.uz сайтидан олинган.

Муассислар:

Фуқаролик жамияти шаклланишни мониторинг қилиш мустақил институти.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурларига давлат бошкуруви академиси.

Ўзбекистон Надавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси.

Ўзбекистон Мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини кўллаб-куватлаш ва ривожлантириш жамоати.

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси. «Махалла» хайр жамоати фонди.

Тадбиркорлар ва ишшибароннор ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси.

Ўзбекистон экологик ҳаракати.

Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофоза қилиш давлати кўмитаси.

«Фуқаролик жамияти — Гражданское общество — Civil society» журнали.

Бош муҳаррир
Максуд ЖОНИХОНОВ

Таҳир ҳайъати:

Рустам Комилов
Рустам Саидов
Борий Алихонов
Акмал Саидов
Сайд-Абдулазиз Юсупов
Шавкат Жавлонов
Руфат Немъатов
Феруза Мирзакомилова

Газета таҳирхиятнинг компютер бўйимидаги саҳифаланди.

«Шарқ» нашириёт-матбата акциондорлик компанияси босмахонаси мансидаги этилди.

Мансиз: Буюк Турон кўчаси 41. Буюртма рақами Г-314 Адади: 2504.

Жума куни чиқади.
Коғоз бичими А-3, ҳажми 2 босма табоб. Баҳоси келишилган нарҳда.

Газета Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигига 2006 йил 0010-рақам билан рўйхатта олинган.

ISSN 2010-7722

Навбатчи: Баҳринисо Мадумарова

Дизайнер: Бегали Эшонкулов

100000, Тошкент шаҳри Матбуот чилар кўчаси 32.

Маълумот учун телефонлар:

(71) 233-72-77, 236-10-87.

Реклама ва эълонлар учун:

Электрон почта: jamiyat@mail.uz

Газета индекси — 131

«ЖАМИЯТ»дан олинган маълумотларда маъна сифатида газета номи кўрсатилиши шарт.

ЎзА якуни:
Топширилган вақти: 20.35
1 2 3 4 6